

EUROPOS VADOVŲ TARYBA

**Briuselis, 2013 m. gruodžio 20 d.
(OR. en)**

EUCO 217/13

**CO EUR 15
CONCL 8**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Delegacijoms
Dalykas: **EUROPOS VADOVŲ TARYBA
2013 M. GRUODŽIO 19–20 D.**

IŠVADOS

Delegacijoms pridedamos Europos Vadovų Tarybos (2013 m. gruodžio 19–20 d.) išvados

Pirmą kartą po Lisabonos sutarties įsigaliojimo Europos Vadovų Taryba surengė teminę diskusiją dėl gynybos. Ji nurodė prioritetinius veiksmus, kaip stiprinti bendradarbiavimą. Prieš šią diskusiją įvyko susitikimas su NATO generaliniu sekretoriumi. Jis kalbėjo apie tai, kaip pats vertina dabartinius bei būsimus iššūkius saugumo srityje, ir palankiai įvertino ES ir jos valstybių narių dedamas pastangas bei įsipareigojimus, kurie atitinka NATO principus ir yra NATO naudingi.

Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino Taryboje sutartą bendrą požiūrį dėl bendro pertvarkymo mechanizmo, kuris bus vienas iš bankų sąjungos kertinių ramsčių. Europos Vadovų Taryba apžvelgė ekonominę padėtį ir pažangą, padarytą įgyvendinant Susitarimą dėl ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo ir konkurencingumo. Europos Vadovų Taryba taip pat nurodė pagrindines partnerysčių ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo ir konkurencingumo srityse struktūrinėms reformoms remti ypatybes, siekiant diskusijas šiuo klausimu užbaigti iki kitų metų spalio mėn.

I. BENDRA SAUGUMO IR GYNYBOS POLITIKA

1. Gynyba yra svarbi. Veiksminga bendra saugumo ir gynybos politika (BSGP) padeda didinti Europos piliečių saugumą ir prisideda prie taikos ir stabilumo kaimyninėse šalyse ir platesniame pasaulyje. Tačiau Europos strateginė ir geopolitinė aplinka greitai kinta. Gynybos biudžetai Europoje yra riboti, taip sumažinama galimybė plėtoti, dislokuoti ir palaikyti karinius pajėgumus. Dėl suskaidytų Europos gynybos rinkų kyla pavojus Europos gynybos ir saugumo pramonės tvarumui ir konkurencingumui.

2. Jei ES ir jos valstybės narės kartu su pagrindiniais partneriais, pavyzdžiui, Jungtinėmis Tautomis ir NATO, nori prisidėti prie taikos ir saugumo išsaugojimo pasitelkiant BSGP, jos privalo priimti didesnę atsakomybę reaguodamos į šiuos iššūkius. Bendra saugumo ir gynybos politika (BSGP) ir toliau bus plėtojama taip, kad būtų užtikrintas veiksmų su NATO papildomumas pagal sutartą ES ir NATO strateginės partnerystės sistemą bei laikantis kiekvienos jų sprendimų priėmimo autonomiškumo principo ir procedūrų. Tam reikia turėti reikiamas priemones ir išlaikyti pakankamą investicijų lygį. Šiandien Europos Vadovų Taryba priiima tvirtą įsipareigojimą toliau plėtoti patikimą ir veiksmingą BSGP vadovaudamasi Lisabonos sutartimi ir naudodamasi jos teikiamomis galimybėmis. Europos Vadovų Taryba ragina valstybes nares intensyviau bendradarbiauti gynybos srityje gerinant misijų ir operacijų vykdymo pajėgumus ir visapusiškai pasinaudojant sinergijomis siekiant pagerinti reikalingų civilinių ir karinių pajėgumų plėtojimą ir galimybę juos pasitelkti, remiantis labiau integruota, tvaresne, novatoriškesne ir konkurencingesne Europos gynybos pramonine ir technologine baze (EGPTB). Tai taip pat bus naudinga ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo ir inovacijų prasme visam Europos pramonės sektoriui.
3. Atsižvelgdamos į 2012 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadas, Komisija, vyriausioji įgaliotinė, Europos gynybos agentūra ir valstybės narės atliko svarbų darbą. 2013 m. lapkričio 25 d. Taryba priėmė reikšmingas išvadas, ir jas patvirtina Europos Vadovų Taryba.
4. Tuo remdamasi Europos Vadovų Taryba nustatė keletą prioritetinių veiksmų, grindžiamų trimis ašimis: BSGP veiksmingumo, matomumo ir poveikio didinimas, pajėgumų plėtojimo stiprinimas ir Europos gynybos pramonės stiprinimas.

a) BSGP veiksmingumo, matomumo ir poveikio didinimas

5. Pastaraisiais metais buvo padaryta pažanga keliose su BSGP susijusiose srityse. Daugybė civilinio ir karinio krizių valdymo misijų ir operacijų visame pasaulyje yra akivaizdi Sąjungos įsipareigojimo tarptautiniu mastu užtikrinti taiką ir saugumą išraiška. Įgyvendindama BSGP šiuo metu Sąjunga dislokuoja daugiau nei 7 000 personalo narių 12 civilinių misijų ir keturiose karinėse operacijose. Europos Sąjunga ir jos valstybės narės tarptautinėje arenoje gali pademonstruoti unikalų gebėjimą nuosekliai sujungti politiką ir priemones, pradedant diplomatijos, saugumo ir gynybos sritimis ir baigiant finansų, prekybos, vystymosi ir teisingumo sritimis. Vienas iš prioritetų – toliau didinti šio ES visapusiško požiūrio veiksmingumą ir efektyvumą, be kita ko, kai jis taikomas ES krizių valdymui. Atsižvelgdama į tai, Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos ir vyriausiosios įgaliotinės pristatytą bendrą komunikatą.
6. Sąjunga ir toliau yra visapusiškai įsipareigojusi glaudžiai bendradarbiauti su savo pasauliniais, transatlantiniais ir regioniniais partneriais. Toks bendradarbiavimas turėtų būti toliau plėtojamas laikantis abipusio stiprinimo ir papildomumo principų.
7. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad svarbu remti šalis partneres ir regionines organizacijas, organizuojant mokymus, teikiant konsultacijas, įrangą ir išteklius, kai to reikia, kad jos vis labiau galėtų pačios užkirsti kelią krizėms ar jas valdyti. Europos Vadovų Taryba prašo valstybių narių, vyriausiosios įgaliotinės ir Komisijos užtikrinti kuo didesnę Sąjungos ir valstybių narių šiam tikslui pasiekti skirtų veiksmų suderinamumą.

8. ES ir jos valstybės narės turi gebėti greitai ir veiksmingai planuoti ir dislokuoti tinkamus civilinius ir karinius pajėgumus. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad reikia stiprinti ES greitojo reagavimo pajėgumus, be kita ko, pasitelkiant lankstesnes ir sparčiau dislokuojamas ES kovines grupes, jei valstybės narės taip nuspręstų. ES misijų ir operacijų finansiniai aspektai turėtų būti skubiai išnagrinėti, be kita ko, atliekant mechanizmo ATHENA peržiūrą, kad būtų patobulinta jų finansavimo sistema, remiantis vyriausiosios įgaliotinės ataskaita. Europos Vadovų Taryba prašo Komisijos, vyriausiosios įgaliotinės ir valstybių narių užtikrinti, kad civilinių misijų procedūromis ir taisyklėmis būtų sudarytos sąlygos Sąjungai lanksčiau veikti ir greičiau dislokuoti ES civilines misijas.
9. Vis iškyla naujų iššūkių saugumo srityje. Europos vidinė ir išorinė saugumo dimensijos yra vis labiau tarpusavyje susijusios. Siekdama sudaryti sąlygas ES ir jos valstybėms narėms reaguoti, veiksmus derinant su NATO dedamomis pastangomis, Europos Vadovų Taryba prašo:
- 2014 m. pateikti ES kibernetinės gynybos politikos metmenis, remiantis vyriausiosios įgaliotinės, bendradarbiaujant su Komisija ir Europos gynybos agentūra, parengtu pasiūlymu;
 - iki 2014 m. birželio mėn. parengti ES jūrų saugumo strategiją, remiantis bendru Komisijos ir vyriausiosios įgaliotinės komunikatu, atsižvelgiant į valstybių narių nuomones, ir vėliau parengti veiksmų planus, kuriais sprendžiamos laivybos problemos;
 - didinti BSGP ir laisvės, saugumo, teisingumo srityse veikiančių subjektų veiksmų sinergijas siekiant spręsti horizontaliuosius klausimus, pavyzdžiui, nelegalios migracijos, organizuoto nusikalstamumo ir terorizmo klausimus;
 - daryti pažangą plėtojant BSGP paramos trečiosioms valstybėms ir regionams priemones siekiant padėti jiems gerinti sienų valdymą;
 - toliau stiprinti bendradarbiavimą siekiant spręsti energetinio saugumo problemas.

Europos Vadovų Taryba prašo vyriausiosios įgaliotinės, glaudžiai bendradarbiaujant su Komisija, įvertinti globalioje aplinkoje vykstančių pokyčių poveikį ir per 2015 m., pasikonsultavus su valstybėmis narėmis, pateikti ataskaitą Tarybai dėl Sąjungai kylančių iššūkių ir galimybių.

b) Pajėgumų plėtojimo stiprinimas

10. Bendradarbiavimas karinių pajėgumų plėtojimo srityje yra labai svarbus norint išlaikyti pagrindinius pajėgumus, užpildyti spragas ir išvengti pertekliaus. Poreikių sutelkimas, reikalavimų konsolidavimas ir masto ekonomijos įgyvendinimas sudarys sąlygas valstybės narėms veiksmingiau naudoti išteklius ir užtikrinti sąveikumą, be kita ko, su pagrindinėmis organizacijomis partnerėmis, pavyzdžiui, NATO. Laikydamosi bendradarbiavimu grindžiamo požiūrio, pagal kurį valstybės narės arba valstybių narių grupės, kurios to pageidauja, plėtoja pajėgumus, grindžiamus bendrais standartais, arba nusprendžia dėl bendro naudojimo, išlaikymo ar mokymo tvarkos, kartu galėdamos pasinaudoti tokiais pajėgumais, dalyvės galės gauti naudos iš masto ekonomijos ir didesnio karinio veiksmingumo.
11. Europos Vadovų Taryba ir toliau yra įsipareigojusi teikti pagrindinius pajėgumus ir spręsti didelių trūkumų problemas valstybės narėms vykdant Europos gynybos agentūros remiamus konkrečius projektus. Atsižvelgdama į tai, kad pajėgumai priklauso valstybės narėms ir jos juos naudoja, ji palankiai vertina visai tai:
 - nuotoliniu būdu valdomų orlaivių sistemų (RPAS) kūrimas 2020–2025 m. laikotarpiu: pasirengimas kitos kartos Europos vidutinio aukščio ilgai skraidančių (MALE) nuotoliniu būdu valdomų orlaivių sistemų programai; RPAS naudotojų bendrijos sukūrimas dalyvaujančiose valstybėse narėse, kurioms priklauso šios RPAS ir kurias jos eksploatuoja; glaudžios sinergijos su Europos Komisija reglamentavimo srityje (pirminės RPAS integravimui į Europos aviacijos sistemą iki 2016 m.), tinkamas mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklos finansavimas nuo 2014 m.;

- Europos degalų atsargų papildymo ore pajėgumų plėtojimas: pažanga didinant bendrus pajėgumus ir mažinant susiskaidymą, visų pirma kalbant apie daugiafunkčių oro tanklaivių pajėgumų sukūrimą, užtikrinant sinergijas sertifikavimo, kvalifikacijų, techninės priežiūros ir mokymo srityse;
 - palydovinis ryšys: pasirengimas kitos kartos vyriausybinių palydovinio ryšio sukūrimui, glaudžiai tarpusavyje bendradarbiaujant valstybėms narėms, Komisijai ir Europos kosmoso agentūrai; 2014 m. turėtų būti įsteigta naudotojų grupė;
 - kibernetiniai klausimai: veiksmų plano ir konkrečių mokymui ir pratyboms skirtų projektų parengimas, civilinio ir karinio bendradarbiavimo gerinimas remiantis ES kibernetinio saugumo strategija, taip pat turto ES misijose bei operacijose apsauga.
12. Bendradarbiavimui turėtų padėti didesnis skaidrumas ir keitimasis informacija gynybos planavimo srityje, sudarant sąlygas nacionaliniams planuotojams ir sprendimus priimančioms subjektams apsvarstyti didesnės pajėgumų poreikių ir laiko terminų konvergencijos galimybę. Siekdama sistemingesnio ir ilgalaikio bendradarbiavimo, Europos Vadovų Taryba prašo vyriausiosios įgaliotinės ir Europos gynybos agentūros iki 2014 m. pabaigos pristatyti atitinkamą politikos sistemą, išlaikant visapusišką suderinamumą su esamais NATO planavimo procesais.
13. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina esamus bendradarbiavimo modelius, tokius kaip Europos oro transporto vadovavimo centras (EATC), ir ragina valstybes nares išnagrinėti EATC modelio panaudojimo kitose srityse būdus.

14. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina pažangą, padarytą bendradarbiaujant pasitelkus Europos gynybos agentūros pajėgumų telkimo ir dalijimosi jais elgesio kodeksą. Ji ragina toliau plėtoti tokio bendradarbiavimo paskatas ir novatoriškus požiūrius į šį bendradarbiavimą, be kita ko, apsvarstant galimybę taikyti rinkos neiškraipiančias fiskalines priemones pagal galiojančią Europos teisę. Ji prašo Europos gynybos agentūrą išnagrinėti, kaip valstybės narės galėtų veiksmingiau ir rezultatyviau bendradarbiauti vykdant sutelktų viešųjų pirkimų projektus, kad apie tai būtų galima pranešti Tarybai iki 2014 m. pabaigos.
15. Atsižvelgdama į tai, kad misijos, kurios yra dažnai vykdomos, yra civilinio pobūdžio, Europos Vadovų Taryba ragina labiau plėtoti civilinius pajėgumus ir pabrėžia, kad svarbu visapusiškai įgyvendinti civilinių pajėgumų plėtojimo planą.

c) Europos gynybos pramonės stiprinimas

16. Europai reikia geriau integruotos, tvaresnės, novatoriškesnės ir konkurencingesnės gynybos pramoninės ir technologinės bazės, kad būtų plėtojami ir išlaikomi gynybos pajėgumai. Be to, tai gali padidinti jos strateginę autonomiją ir gebėjimą vykdyti veiklą su partneriais. EGPTB turėtų būti sustiprinta siekiant užtikrinti veiklos veiksmingumą ir tiekimo saugumą, kartu išlaikant konkurencingumą pasaulio mastu ir skatinant darbo vietų kūrimą, inovacijas ir ekonomikos augimą visoje ES. Šios pastangos turėtų būti įtraukios, sudarant galimybes ES gynybos pramonei, subalansuotos ir turėtų visapusiškai atitikti ES teisę. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad reikia toliau plėtoti būtinus gebėjimus, kurie, kaip nustatyta, ateityje bus labai svarbūs Europos gynybos pramonei.

17. Labai svarbu sukurti visiems Europos tiekėjams skirtą gerai veikiančią gynybos rinką, grindžiamą atvirumu, vienodų sąlygų bei galimybių ir skaidrumo principais. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos komunikatą „Konkurencingesnio ir veiksmingesnio gynybos ir saugumo sektoriaus kūrimas“. Ji atkreipia dėmesį į Komisijos ketinimą, glaudžiai bendradarbiaujant su vyriausiąja įgaliotine ir Europos gynybos agentūra, parengti veiksmų įgyvendinimo planą. Ji pabrėžia, kad svarbu užtikrinti, jog dvi 2009 m. direktyvos dėl gynybos būtų visiškai ir tinkamai įgyvendintos bei taikomos, *inter alia*, siekiant atverti rinką visos Europos subrangovams, užtikrinti masto ekonomiją ir sudaryti sąlygas geresniam su gynyba susijusių produktų judėjimui.

Moksliniai tyrimai: dvejopas naudojimas

18. Siekiant užtikrinti ilgalaikį Europos gynybos pramonės konkurencingumą ir šiuolaikiškus reikiamus pajėgumus, labai svarbu išlaikyti gynybos srities mokslinių tyrimų ir technologijų (MTT) ekspertines žinias, visų pirma ypatingos svarbos gynybos technologijų srityje. Europos Vadovų Taryba prašo valstybių narių padidinti investicijas į bendradarbiavimu grindžiamas mokslinių tyrimų programas, visų pirma bendras investicijas, ir kuo labiau sustiprinti nacionalinių bei ES mokslinių tyrimų sinergiją. Civiliniai ir gynybos srities moksliniai tyrimai vieni kitus sustiprina, įskaitant tyrimus bazinių didelio poveikio technologijų ir efektyvaus energijos vartojimo technologijos srityse. Todėl Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos ketinimą įvertinti, kaip rezultatai, gauti vykdant programą „Horizontas 2020“, galėtų duoti naudos ir gynybos bei saugumo pramoninių pajėgumų srityje. Ji prašo Komisiją bei Europos gynybos agentūrą glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, kad būtų parengti pasiūlymai, kuriais būtų skatinami tolesni dvejopo naudojimo moksliniai tyrimai. Bus nustatyta su BSGP susijusių mokslinių tyrimų parengiamoji veikla, kartu, kai įmanoma, ieškant sąveikų su nacionalinėmis mokslinių tyrimų programomis.

Sertifikavimas ir standartizavimas

19. Gynybos įrangos standartų ir sertifikavimo procedūrų rengimas mažina išlaidas, suderina paklausą ir didina sąveikumą. Europos gynybos agentūra ir Komisija iki 2014 m. vidurio parengs gynybos pramoninių standartų rengimo veiksmų planą nedubliuojant galiojančių standartų, visų pirma NATO standartų. Europos gynybos agentūra kartu su Komisija ir valstybėmis narėmis taip pat nustatys galimybes sumažinti karinio sertifikavimo išlaidas, be kita ko, didinant tarpusavio pripažinimą tarp ES valstybių narių. Ji turėtų Tarybai pateikti ataskaitas abiem klausimais iki 2014 m. vidurio.

MVĮ

20. MVĮ yra svarbus tiekimo grandinės gynybos sektoriuje elementas, inovacijų šaltinis ir vienas iš pagrindinių konkurencingumo skatinimo veiksnių. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad svarbu sudaryti sąlygas MVĮ patekti į tarpvalstybinę rinką, akcentuoja, jog turėtų būti visapusiškai pasinaudota ES teisės suteikiamomis subrangos bei bendro perdavimų licencijavimo galimybėmis ir prašo Komisijos išnagrinėti galimybes imtis papildomų priemonių, siekiant atverti tiekimo grandinės mažosioms ir vidutinėms įmonėms iš visų valstybių narių. Be to, labai svarbu remti MVĮ ir strateginių klasterių regioninius tinklus. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos pasiūlymus skatinti didesnes MVĮ galimybes patekti į gynybos bei saugumo rinkas ir aktyvų MVĮ dalyvavimą vykdant būsimas ES finansavimo programas.

Tiekimo saugumas

21. Europos Vadovų Taryba pabrėžia tiekimo saugumo susitarimų svarbą ilgalaikio planavimo bei bendradarbiavimo plėtojimui ir gynybos vidaus rinkos veikimui. Ji palankiai vertina tai, kad Europos gynybos agentūroje neseniai priimtas sustiprintas pagrindų susitarimas dėl tiekimo saugumo, ir prašo Komisiją kartu su valstybėmis narėmis ir bendradarbiaujant su vyriausiąja įgaliotine bei Europos gynybos agentūra parengti visapusiškos ES masto tiekimo saugumo sistemos veiksmų planą, kuriame būtų atsižvelgiama į globalizuotą svarbiausių tiekimo grandinių pobūdį.

d) Tolesnė veikla

22. Europos Vadovų Taryba prašo Tarybą, Komisiją, vyriausiąją įgaliotinę, Europos gynybos agentūrą ir valstybes nares atitinkamose savo kompetencijos srityse imtis ryžtingų ir patikrinamų veiksmų, kad būtų įgyvendintos pirmiau išdėstytos gairės. Europos Vadovų Taryba 2015 m. birželio mėn. įvertins konkrečią visais klausimais padarytą pažangą ir pateiks tolesnių gairių, remdamasi Tarybos ataskaita, kurioje bus atsižvelgta į Komisijos, vyriausiosios įgaliotinės ir Europos gynybos agentūros pasiūlymus.

II. EKONOMINĖ IR SOCIALINĖ POLITIKA

23. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos pateiktą 2014 m. metinę augimo apžvalgą ir įspėjimo mechanizmo ataskaitą. Ji pripažįsta, kad nors ekonomikos atsigavimas vis dar tebėra nedidelis, netolygus ir trapus, ekonomikos perspektyvos palaipsniui tampa vis optimistiškesnės. Diferencijuotas ir augimui palankus fiskalinis konsolidavimas, vidinis rebalansavimas ir bankų balansų sutvarkymas – visose šiose srityse toliau daroma pažanga. Nedarbo lygis stabilizavosi, nors vis dar yra nepriimtina aukštas. Ryžtingai ir ambicingai įgyvendinant sutartas politikos priemones bus remiamas ekonomikos atsigavimas ir darbo vietų kūrimas 2014–2015 m.
24. Valstybės narės ir Europos Sąjunga toliau vykdys ryžtingus veiksmus, kad būtų skatinamas tvarus ekonomikos augimas, darbo vietų kūrimas ir konkurencingumas pagal penkis metinėje augimo apžvalgoje nustatytus prioritetus.

25. Metinėje augimo apžvalgoje nurodytos sritys, kuriose kyla svarbių iššūkių ir reikia daryti tolesnę pažangą. Ypač daug dėmesio reikėtų skirti produktų ir paslaugų bendrosios rinkos veikimo stiprinimui bei lankstumo didinimui, verslo aplinkos tobulinimui ir tolesniam bankų balansų sutvarkymui, siekiant spręsti finansų rinkų susiskaidymo klausimą ir atkurti įprastą skolinimą ekonomikai. Pirmenybė turėtų būti teikiama konkurencingumo stiprinimui, darbo vietų kūrimui ir kovai su nedarbu, visų pirma su jaunimo nedarbu, be kita ko, visapusiškai įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą, ir tolesnei veiklai, susijusiai su reformomis darbo rinkų veikimo srityje.

Politikos priemonės turėtų būti sutelktos visų pirma į:

- mokestinių ir kitų paskatų stiprinimą darbo vietų kūrimo tikslu, įskaitant mokesčių naštos perkėlimą nuo darbo;
- darbingo amžiaus ilginimą, darbo jėgos aktyvumo lygio didinimą, aktyvių darbo rinkos priemonių stiprinimą ir tolesnį švietimo bei mokymo sistemų modernizavimą, įskaitant mokymąsi visą gyvenimą ir profesinį mokymą;
- užtikrinimą, kad darbo sąnaudų raida atitiktų našumo raidą;
- gebėjimų paklausos ir pasiūlos neatitikties klausimo sprendimą;
- darbo jėgos judumo didinimą.

Politikos priemonės, kuriomis skatinamos inovacijos ir didinamas našumas, tebėra labai svarbios.

Susitarimo dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo įgyvendinimas

26. 2012 m. birželio mėn. patvirtintas Susitarimas dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo toliau yra viena iš svarbiausių ES priemonių, kuria siekiama atkurti ekonomikos augimą, skatinti investicijas ir didinti užimtumą, taip pat didinti Europos konkurencingumą. Kad šie tikslai būtų pasiekti, būtina, kad Susitarimas būtų įgyvendinamas. Didelė pažanga padaryta keliose srityse, tačiau pastangos turėtų būti dedamos toliau siekiant užtikrinti, kad būtų visiškai pasinaudota Susitarimo teikiamomis galimybėmis. Šią veiklą Taryba turėtų reguliariai peržiūrėti. Europos Vadovų Taryba taip pat palankiai vertina tai, kad priimta 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa ir susijusios finansinės programos, kuriomis prisidedama siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų.

Kova su jaunimo nedarbu tebėra vienas iš svarbiausių ES ekonomikos augimo, konkurencingumo ir darbo vietų kūrimo skatinimo strategijos tikslų. Todėl Europos Vadovų Taryba ragina valstybes nares, kurios dar nepateikė Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo planų, šiuos planus nedelsiant pateikti. Ji primena savo įsipareigojimą užtikrinti, kad ne vėliau kaip 2014 m. sausio mėn. būtų pradėta visapusiškai vykdyti Jaunimo užimtumo iniciatyva.

Įprasto skolinimo ekonomikai, visų pirma MVĮ, atkūrimas tebėra vienas iš prioritetų. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina EIB kapitalo padidinimą, tuo sudarant bankui sąlygas padidinti savo skolinimo mastą visoje ES 38 proc., iki 62 mlrd. EUR šiemet. Ji taip pat palankiai vertina EIB grupės 2013 m. suteiktą 23,1 mlrd. EUR paramą MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonėms 28 ES valstybėse narėse. Atsižvelgdama į savo 2013 m. spalio mėn. išvadas, Europos Vadovų Taryba dar kartą ragina 2014 m. sausio mėn. pradėti įgyvendinti MVĮ iniciatyvą; kartu turėtų būti tęsiamas darbas toliau plėtojant ateičiai skirtas priemones. Ji ragina MVĮ iniciatyvoje dalyvaujančias valstybes nares iki metų pabaigos informuoti Komisiją ir EIB apie savo įnašus. Atsižvelgdama į tai, ji palankiai vertina EIB naują įgaliojimą Europos investicijų fondui (EIF) skirti iki 4 mlrd. EUR, ir ragina Komisiją ir EIB dar labiau sustiprinti EIF pajėgumus didinant jo kapitalą, kad iki 2014 m. gegužės mėn. būtų pasiektas galutinis susitarimas.

Europos Vadovų Taryba ragina dėti daugiau pastangų, kad visų pirma būtų kuo greičiau priimti pagal I ir II bendrosios rinkos aktus numatyti dar nepriimti teisės aktai ir būtų greitai įgyvendintos juose numatytos priemonės. Ji ypač ragina teisėkūros institucijas greitai susitarti dėl numatytų paskutinių dviejų dar nepriimtų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, numatytų pagal I bendrosios rinkos aktą (darbuotojų komandiravimas ir elektroninė atpažintis).

Europos Vadovų Taryba taip pat ragina imtis tolesnių veiksmų siekiant sumažinti reglamentavimo našta, įgyvendinant ir toliau plėtojant Reglamentavimo kokybės ir rezultatų (REFIT) programą, ir tikisi, kad birželio mėn. susitikime bus susitarta dėl tolesnių priemonių šioje srityje. Šį klausimą ji kasmet svarstys Europos semestro kontekste.

27. Primindama savo 2013 m. gegužės mėn. išvadas Europos Vadovų Taryba ragina toliau daryti pažangą tiek pasauliniu, tiek ES lygiu, kovojant su mokestiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu, agresyviu mokesčių planavimu, mokesčių bazės erozija bei pelno perkėlimu ir pinigų plovimu. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina EBPO ir kituose tarptautiniuose forumuose vykdomą darbą sprendžiant su mokesčiais susijusius klausimus ir užtikrinant mokesčių sistemų teisingumą bei veiksmingumą, visų pirma tai, kad rengiamas pasaulinis automatinio keitimosi informacija standartas, kad būtų užtikrintos visiems vienodos sąlygos. Atsižvelgdama į tai, kad norima dar daugiau skaidrumo mokesčių klausimais, Europos Vadovų Taryba ragina Tarybą 2014 m. pradžioje pasiekti vieningą politinį susitarimą dėl Administracinio bendradarbiavimo direktyvos. Ji ragina paspartinti derybas su Europos trečiosiomis valstybėmis ir prašo Komisijos pateikti pažangos ataskaitą kovo mėn. įvyksiančiam Europos Vadovų Tarybos susitikimui. Atsižvelgiant į tai, iki 2014 m. kovo mėn. bus priimta patikslinta Taupymo pajamų apmokestinimo direktyva. Europos Vadovų Taryba atkreipia dėmesį į Tarybos ataskaitą Europos Vadovų Tarybai mokesčių klausimais, palankiai vertina tai, kad Komisija sudarė Aukšto lygio skaitmeninės ekonomikos mokesčių politikos ekspertų grupę, ir prašo Komisijos pasiūlyti veiksmingų sprendimų, kurie būtų suderinami su vidaus rinkos veikimu, atsižvelgiant į EBPO darbą, ir kuo greičiau pateikti ataskaitą Tarybai. Taip pat turėtų būti sparčiai daroma pažanga siekiant susitarimo dėl Patronuojančiųjų ir patronuojamųjų bendrovių direktyvos pakeitimų.

Europos Vadovų Taryba ragina daryti tolesnę pažangą didelių bendrovių atskleidžiamos nefinansinės informacijos srityje.

III. EKONOMINĖ IR PINIGŲ SAJUNGA

28. Nuo tada, kai praėjusių metų gruodžio mėn. buvo pristatyta ataskaita „Kelias į tikrą ekonominę ir pinigų sąjungą“, tęsiamas darbas pagrindinių sudedamųjų dalių, kuriomis stiprinama ekonominė ir pinigų sąjunga (EPS), srityje. Europos Vadovų Taryba diskusijose daugiausia dėmesio skyrė bankų ir ekonominei sąjungai. Šiame procese remiamasi ES institucine struktūra, visapusiškai laikantis bendrosios rinkos vientisumo principo, kartu užtikrinant vienodas sąlygas ES valstybėms narėms. Šis procesas bus atviras ir skaidrus valstybių narių, kurios nėra įsivedusios bendros valiutos, atžvilgiu.

Bankų sąjunga

29. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina teisės aktų leidėjų pasiektą galutinį susitarimą dėl Indėlių garantijų sistemų direktyvos ir Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvos. Ji taip pat palankiai vertina Tarybos sutartą bendrą požiūrį ir konkrečias išvadas dėl bendro pertvarkymo mechanizmo. Drauge su jau priimtu bendru priežiūros mechanizmu bendras pertvarkymo mechanizmas bus labai svarbus etapas baigiant kurti bankų sąjungą. Europos Vadovų Taryba ragina teisės aktų leidėjus priimti bendrą pertvarkymo mechanizmą iki dabartinio teisėkūros laikotarpio pabaigos.

Partnerystės ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo ir konkurencingumo srityse

30. Per pastaruosius metus padaryta didelė pažanga ekonomikos valdymo srityje. Strategija „Europa 2020“ ir Europos semestras užtikrina integruotą politikos koordinavimo procesą siekiant skatinti pažangų, tvarų ir integracinį augimą Europoje. Euro zonoje reikia toliau stiprinti ekonominės politikos koordinavimą, kad būtų užtikrinta tiek konvergencija EPS, tiek aukštesni tvaraus ekonomikos augimo lygiai. Glaudžiau koordinuojant ekonominę politiką bus lengviau ankstyvame etape nustatyti ekonominį pažeidžiamumą ir jį laiku panaikinti.
31. Šiuo tikslu būtina didinti įsipareigojimo lygį, stiprinti atsakomybę ir intensyvuoti ekonominės politikos ir reformų įgyvendinimą euro zonos valstybėse narėse, remiantis dideliu demokratiniu teisėtumu ir atskaitomybe tokiu lygiu, kuriuo priimami ir įgyvendinami sprendimai.
32. Šiame kontekste labai svarbu sudaryti palankesnes sąlygas valstybėms narėms vykdyti reformas tose srityse, kurios yra svarbios ekonomikos augimui, konkurencingumui bei darbo vietų kūrimui ir kurios yra būtinos sklandžiam visos EPS veikimui, ir jas remti. Partnerystėmis, grindžiamomis bendrai suderintų sutartinio pobūdžio susitarimų ir susijusių solidarumo mechanizmų sistema, būtų padedama sudaryti palankesnes sąlygas vykdyti patikimą politiką ir ją remti šalims dar nesusidūrus su dideliais ekonominiais sunkumais.

33. Ši sistema būtų įtraukta į Europos semestrą, joje galėtų dalyvauti euro zonai nepriklausančios valstybės narės ir ji būtų visais aspektais suderinta su bendrąja rinka. Ji būtų taikoma visoms euro zonos valstybėms narėms, išskyrus valstybes nares, kurioms taikoma makroekonominio koregavimo programa.
34. Bendrai suderinti sutartinio pobūdžio susitarimai aprėptų įvairią politiką bei priemones, kuriomis skatinamas ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas, įskaitant darbo ir produktų rinkų veiklos rezultatus, viešojo sektoriaus efektyvumą, taip pat mokslinius tyrimus ir inovacijas, švietimą ir profesinį mokymą, užimtumą ir socialinę įtrauktį. Juose atsispindėtų ekonominės politikos prioritetai, nustatyti Europos Vadovų Tarybos atliktoje bendroje ekonominės padėties valstybėse narėse ir visoje euro zonoje analizėje, ir būtų atsižvelgta į konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas.
35. Partnerysčių sistema apimtų susijusius solidarumo mechanizmus, kuriais prireikus būtų pasiūlyta parama valstybėms narėms, sudarančioms bendrai suderintus sutartinio pobūdžio susitarimus, taip skatinant investicijas į ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo skatinimo politiką.

36. Tolesnis darbas bus vykdomas remiantis šiais pagrindiniais aspektais:

- bendrai suderinti sutartinio pobūdžio susitarimai bus „vidinis“ įsipareigojimas, kuris reiškia valstybių narių, Komisijos ir Tarybos partnerystę. Nacionalinė reformų programa, kurią turi pateikti kiekviena valstybė narė įgyvendinant Europos semestrą, bus bendrai suderintų sutartinio pobūdžio susitarimų pagrindas, taip pat atsižvelgiant į konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas. Bendrai suderinti sutartinio pobūdžio susitarimai bus pritaikyti kiekvienos atskiros valstybės narės poreikiams ir juose daugiausia dėmesio bus skirta ribotam pagrindinių svertų skaičiui tvaraus ekonomikos augimo, konkurencingumo ir darbo vietų kūrimo srityse. Bendrai suderintuose sutartinio pobūdžio susitarimuose numatytus ekonominės politikos tikslus ir priemones turėtų suformuluoti valstybės narės, atsižvelgdamos į savo institucinę struktūrą bei konstitucinę tvarką, ir jomis turėtų būti užtikrinta visiška nacionalinė atsakomybė tinkamai įtraukiant nacionalinius parlamentus, socialinius partnerius ir kitus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus. Šie susitarimai turėtų būti aptarti ir bendrai suderinti su Komisija, prieš pateikiant juos patvirtinti Tarybai. Komisija bus atsakinga už bendrai suderintų sutartinio pobūdžio susitarimų sutarto įgyvendinimo stebėseną, vykdomą remiantis bendrai sutartais įgyvendinimo laiko terminais.
- Kalbant apie susijusius solidarumo mechanizmus, darbas bus tęsiamas siekiant toliau nagrinėti visas galimybes, susijusias su tikslu paramos pobūdžiu (pvz., paskolos, subsidijos, garantijos), institucine forma ir dydžiu, kartu užtikrinant, kad šie mechanizmai nesukurtų prievolių valstybėms narėms, kurios nedalyvauja bendrai suderintų sutartinio pobūdžio susitarimų ir susijusių solidarumo mechanizmų sistemoje; jie neturėtų nei tapti pajamų išlyginimo priemone, nei turėti poveikio daugiametei finansinei programai; jais turėtų būti laikomasi valstybių narių biudžetinio suverenumo principo. Bet koks su bendrai suderintais sutartinio pobūdžio susitarimais susijęs finansinės paramos susitarimas bus teisiškai privalomas. EIB pirmininkas dalyvaus šiame darbe.

37. Europos Vadovų Taryba prašo Europos Vadovų Tarybos pirmininko, glaudžiai bendradarbiaujant su Europos Komisijos pirmininku, tęsti darbą ties bendrai suderintų sutartinio pobūdžio susitarimų ir susijusių solidarumo mechanizmų sistema, remiantis pirmiau nurodytomis gairėmis, ir pateikti ataskaitą 2014 m. spalio mėn. Europos Vadovų Tarybai, kad būtų pasiektas bendras susitarimas dėl abiejų šių elementų. Valstybės narės aktyviai dalyvaus šiame darbe.

EPS socialinė dimensija

38. Europos Vadovų Taryba pakartoja pokyčių užimtumo ir socialinėje srityse svarbą įgyvendinant Europos semestrą. Remdamasi Tarybos atliekamu darbu, Europos Vadovų Taryba patvirtina pagrindinių užimtumo ir socialinių rodiklių rezultatų suvestinės naudojimo, kaip išdėstyta bendroje užimtumo ataskaitoje, aktualumą.
39. Be to, turi būti skubiai tęsiamas su užimtumo ir socialinių rodiklių naudojimu susijęs darbas, kaip pasiūlė Komisija, kad šias naujas priemones būtų galima naudoti jau 2014 m. Europos semestro metu. Šie įvairesni rodikliai bus naudojami vieninteliu tikslu – siekiant įvairiapusiškiau suprasti socialinius pokyčius.
40. Tolesniam socialinės dimensijos euro zonoje stiprinimui skirtos priemonės yra savanoriškos toms valstybėms narėms, kurios nepriklauso bendros valiutos sistemai, ir jos visais aspektais bus visapusiškai suderinamos su bendrosios rinkos reikalavimais.

IV. MIGRACIJOS SRAUTAI

41. Europos Vadovų Taryba aptarė pirmininkaujančios valstybės narės ataskaitą dėl Viduržemio jūros regiono specialios paskirties darbo grupės darbo reaguojant į neseniai įvykusias tragedijas prie Lampedūzos krantų. Europos Vadovų Taryba pakartoja savo pasiryžimą sumažinti panašių tragedijų pasikartojimo ateityje riziką.

Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos komunikatą, kuriame apibrėžiami trisdešimt aštuoni veiksmai. Europos Vadovų Taryba ragina sutelkti visas pastangas siekiant įgyvendinti komunikate pasiūlytus veiksmus pagal aiškų tvarkaraštį, kurį turi nustatyti Komisija. Vienas iš prioritetinių klausimų turėtų būti intensyvesnis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis siekiant užkirsti kelią migrantams leisti į pavojingas keliones Europos Sąjungos kryptimi. Informacinės kampanijos, regioninės apsaugos programos, partnerystės judumo srityje ir veiksminga grąžinimo politika yra svarbios šio visapusiško požiūrio sudedamosios dalys. Europos Vadovų Taryba pakartoja teikianti didelę svarbą asmenų, kuriems reikia apsaugos, perkėlimui ir tai, kad būtina prisidėti prie visuotinių pastangų šioje srityje. Ji taip pat ragina stiprinti FRONTEX vykdomas sienų stebėjimo operacijas ir veiksmus, kuriais siekiama kovoti su neteisėtu žmonių gabenimu ir prekyba žmonėmis, ir užtikrinti tinkamą solidarumą su visomis valstybėmis narėmis, kurios patiria didelį spaudimą dėl migracijos srautų.

42. Europos Vadovų Taryba prašo Tarybos reguliariai stebėti, kaip įgyvendinami veiksmai. Prieglobsčio ir migracijos klausimą atsižvelgdama į platesnę ir ilgesnio laikotarpio politikos perspektyvą Europos Vadovų Taryba vėl svarstys 2014 m. birželio mėn., kai bus rengiamos tolesnio teisėkūros ir veiksmų planavimo laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje strateginės gairės. Komisijos prašoma iki to susitikimo pateikti Tarybai ataskaitą dėl Komisijos komunikate išdėstytų veiksmų įgyvendinimo.

V. PLĖTRA BEI STABILIZACIJOS IR ASOCIACIJOS PROCESAS

43. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina gruodžio 17 d. Tarybos priimtas išvadas dėl plėtros ir stabilizacijos bei asociacijos proceso ir jas patvirtina.

VI. IŠORĖS SANTYKIAI

9-oji PPO ministrų konferencija

44. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina sėkmingus Balyje surengtos 9-osios PPO ministrų konferencijos rezultatus. Konkrečiai, naujas susitarimas dėl palankesnių prekybos sąlygų sudarymo bus labai naudingas visoms PPO narėms ir skatins naujų darbo vietų kūrimą bei ekonomikos augimą. Šie rezultatai taip pat apima svarbius sprendimus, kuriais siekiama skatinti besivystančių šalių, ypač mažiausiai išsivysčiusių šalių, integraciją į pasaulio prekybos sistemą. Europos Vadovų Taryba pakartoja remianti daugiašalę prekybos sistemą ir tikisi, kad bus toliau spartinamos derybos siekiant užbaigti Dohos derybų raundą.

Sirija

45. Europos Vadovų Taryba atkreipia dėmesį į JT Generalinio Sekretoriaus Ban Ki-Moono pranešimą apie ketinimą 2014 m. sausio 22 d. surengti konferenciją Sirijos klausimu, siekiant užtikrinti tikrą ir įtraukų perėjimo prie demokratijos procesą Sirijoje, kaip apibrėžta 2012 m. birželio 30 d. Ženevos komunikate. Jai didelį nerimą kelia tebesitęsianti sudėtinga humanitarinė padėtis Sirijoje ir skaudus krizės poveikis kaimyninėms šalims. Atsižvelgdama į 2014 m. sausio 15 d. Kuveite vyksiančią įsipareigojimų telkimo konferenciją, Europos Vadovų Taryba primena vadovaujamą ES vaidmenį inicijuojant tarptautinės paramos pastangas, per kurias nuo krizės pradžios sutelkta daugiau kaip 2 mlrd. EUR. ES remia humanitarinių organizacijų, visų pirma JT agentūrų, darbą. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina tai, kad šią savaitę buvo pasirašytas pats didžiausias bendras ES humanitariniams tikslams skirtas finansinis asignavimas. Ji patvirtina ES įsipareigojimą toliau siekti, kad būtų užtikrintos galimybės teikti humanitarinę pagalbą Sirijoje tiems, kuriems jos reikia, ir telkti tinkamas lėšas, remiantis visapusiška paramos strategija, ir ragina vykdyti tolesnes priemones siekiant gerinti ES paramos veiksmingumą. Europos Vadovų Taryba taip pat ragina kitus pagrindinius tarptautinius paramos teikėjus išplėsti ir prisiimti pareigas.

Centrinės Afrikos Respublika

46. Europos Vadovų Tarybai yra nepaprastai susirūpinusi dėl vis gilėjančios krizės Centrinės Afrikos Respublikoje ir dėl skaudžių jos padarinių humanitarinėje ir žmogaus teisių srityse. Ji palankiai vertina labai svarbią Prancūzijos karinę intervenciją, grindžiamą Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucija 2127 (2013), kuria Afrikos pajėgoms padedama atkurti saugumą, ir nuoseklų Afrikos partnerių įsipareigojimą stabilizuoti padėtį. Laikydamosi visapusiško požiūrio Europos Vadovų Taryba patvirtina, kad ES yra pasirengusi išnagrinėti galimybes panaudoti atitinkamas priemones siekiant prisidėti prie šiuo metu dedamų pastangų stabilizuoti šalį, įskaitant bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) priemones, apimančias abu jos matmenis – tiek karinį, tiek civilinį. Ji prašo vyriausiąją įgaliotinę 2014 m. sausio mėn. Užsienio reikalų taryboje pateikti pasiūlymą dėl sprendimo šiuo klausimu.

Rytų partnerystė

47. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina tai, kad lapkričio 28–29 d. Vilniuje įvykusiame Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikime Gruzija ir Moldovos Respublika parafavo asociacijos susitarimus, įskaitant dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškų laisvosios prekybos zonų. Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina, kad Europos Sąjunga yra pasirengusi kuo greičiau ir ne vėliau kaip iki 2014 m. rugpjūčio mėn. pabaigos pasirašyti šiuos susitarimus.
48. Europos Sąjunga tebėra pasirengusi pasirašyti asociacijos susitarimą, įskaitant dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškos laisvosios prekybos zonos, su Ukraina, kai tik Ukraina bus pasirengusi. Europos Vadovų Taryba ragina susilaikyti nuo veiksmų, gerbti žmogaus bei pagrindines teises ir demokratiniu būdu rasti politinės krizės Ukrainoje sprendimą, kuris atitiktų Ukrainos žmonių siekius. Europos Vadovų Taryba pabrėžia visų suverenių valstybių teisę priimti savo užsienio politikos sprendimus, nepatiriant nederamo išorinio spaudimo.

VII. KITI KLAUSIMAI

Energetika

49. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Tarybos ataskaitas dėl energijos vidaus rinkos įgyvendinimo ir išorės santykių energetikos srityje. Šiuo klausimu ji pabrėžia, kad būtina skubiai įgyvendinti 2013 m. gegužės mėn. Europos Vadovų Tarybos nustatytas gaires, be kita ko, intensyvinti darbą valstybių narių elektros energijos tarpusavio jungčių srityje. Su energetikos politika susijusius klausimus Europos Vadovų Taryba vėl svarstys kovo mėn. įvyksiančiame Europos Vadovų Tarybos susitikime.

ES strategija dėl Alpių regiono

50. Primindama savo 2011 m. birželio mėn. išvadas ir 2013 m. spalio mėn. Tarybos išvadas dėl makroregioninių strategijų pridėtinės vertės Europos Vadovų Taryba prašo Komisijos, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, iki 2015 m. birželio mėn. parengti ES strategiją dėl Alpių regiono.
